Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Silivestru Ecaterina

Dosarul nr. 2r-269/26
(2-25150391-02-2r-05022026)

D E C I Z I E

5 octombrie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Panov Ana
Judecătorii Bolocan Elena și Vîșcu Svetlana

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Motorniuc Aurel,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2025, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Motorniuc Aurel către Bunciuc Natalia cu privire la partajul bunurilor mobile,-

A C O N S T A T A T:

Circumstanțele cauzei:

La 24 octombrie 2025, Motorniuc Aurel s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către Bunciuc Natalia cu privire la partajul bunurilor mobile.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2025, cererea de chemare în judecată depusă de Motorniuc Aurel, a fost restituită în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă pe motiv că, reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară.

Solicitarea recurentului:

Invocând dezacordul cu încheierea primei instanțe, la 20 ianuarie 2026, Motorniuc Aurel, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Argumentele părților:

În argumentarea cererii de recurs, recurentul Motorniuc Aurel și-a manifestat dezacordul cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2025, comunicată recurentului la 5 ianuarie 2026.

A menționat că, instanța de fond a restituit cererea de chemare în judecată în temeiul art. 170 alin.1) lit. a) Cod de procedură civilă, pentru nerespectarea de către reclamant a procedurii de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părților, concluzie cu care nu este de acord în condițiile în care a respectat procedura prealabilă de judecare a cauzei, a prezentat dovada a respectării acesteia și anume contractul de mediere nr. 2/08/22 din 11 august 2022 care relevă faptul că părțile nu pot ajunge la un acord.

Consideră că, a depus cererea de chemare în judecată cu respectarea tuturor prevederilor legale, înscrise la art. 170 Cod de procedură civilă, iar instanța de fond pripit și eronat a constatat contrariul.

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată solicită casarea acesteia, întrucât este neîntemeiată și îi îngrădește accesul liber la justiție.

În acest sens, în vederea asigurării accesului liber la justiție și egalității armelor în proces, principii consfințite în art.6 din CtEDO, precum și asigurarea unui recurs efectiv consideră rezonabil și echitabil anularea încheierii instanței de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Termenul de declarare a recursului:

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că, încheierea contestată a fost emisă la 7 noiembrie 2025, la materialele cauzei lipsesc date privind recepționarea încheierii de către recurent, caz în care recursul depus la 20 ianuarie 2026, se consideră a fi depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de către participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că, recursul urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Conform art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Norma cuprinsă la art. 167 alin.(2) lit. d) Codul de procedură civilă, enunță, că **la cererea de chemare în judecată se anexează documentele care confirmă respectarea procedurii de soluționare prealabilă** a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părților.

În condițiile art. 170 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă **judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară**, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de pricini sau de contractul părților.

În corespundere cu art. 20 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, **orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești** competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, iar în alin.(2) se indică că **nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.**

În temeiul art. 10 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

La judecarea recursului, Colegiul judiciar a stabilit că, la 24 octombrie 2025, Motorniuc Aurel s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către Bunciuc Natalia cu privire la partajul bunurilor mobile.

Iar, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2025, cererea de chemare în judecată depusă de Motorniuc Aurel, a fost restituită în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă pe motiv că, reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară.

Invocând dezacordul cu încheierea primei instanțe, la 20 ianuarie 2026, Motorniuc Aurel, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond una neîntemeiată, contrară normelor de drept procedural care guvernează raportul juridic

litigios.

În aceste sens, Colegiul reține că, respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară constituie o condiție specială de exercitare a dreptului la acțiune în justiție, care necesită a fi întrunită doar în anumite cazuri în funcție de natura litigiului.

Totodată, Colegiul reține că, restituirea cererii de chemare în judecată este o procedură aplicabilă cererii de chemare în judecată depuse cu lacune, ceea la caz nu se atestă, astfel că instanța de fond neîntemeiat a dispus restituirea cererii de chemare în judecată în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Astfel, Colegiul judiciar califică ca fiind neîntemeiat argumentul instanței precum că reclamantul nu ar fi respectat calea prealabilă de soluționare a litigiului, în condițiile în care din probatoriul administrat în speță rezultă respectarea acesteia (f.d. 16), or, reclamantul, Motorniuc Aurel, a anexat la cererea de chemare în judecată contractul de mediere nr. 2/08/22 din 11 august 2022, care consacră eșecul părților în atingerea unui consens, motiv pentru care instanța de recurs consideră eronată concluzia primei instanțe de restituire a cererii de chemare în judecată, fiind una contrară prevederilor art. 170 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă.

Aderent, Colegiul civil reține că, accesul liber la justiție constituie un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, care cuprinde mai multe relații şi drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină, or, fără un acces efectiv la instanță, drepturile oferite justițiabililor ar fi iluzorii.

Pornind de la premisa că drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Analizând rigorile legii în raport cu soluția dată de instanța de fond Colegiul conchide că aceasta este una neîntemeiată, dat fiind aplicarea incorectă a normelor de drept procedural, or, concluziile de fapt ale instanței sunt contrare prevederile procedurale civile, care reglementează institutul restituirii cererii de chemare în judecată.

În acest context, Colegiul ține să remarce că, **instanțele de judecată au îndatorirea legală și constituțională de a sancționa participanții la proces** în cadrul examinărilor judiciare **cu mijloacele oferite de lege**, astfel încât orice exercitare abuzivă și ilegală a prerogativelor instanței de judecată afectează în orice mod drepturile fundamentale ale cetățeanului.

Totodată, Colegiul notează că **instanța trebuie să întreprindă toate acțiunile procedurale prevăzute de lege**, avându-se în vedere faptul că **de corectitudinea și succesivitatea acestor acțiuni depinde în mare măsură cum va fi asigurată persoanei interesate apărarea dreptului civil încălcat**.

De altfel, emiterea actului judecătoresc pentru alte temeiuri decât cele prevăzute de norma legală, denotă privind netemeinicia acesteia, circumstanțe de fapt și de drept ce impun admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe, cu remiterea cauzei la judecare.

Raportând argumentele invocate de recurent la materialele cauzei, normele

pertinente și jurisprudența CtEDO, Colegiul conchide că în speță concluzia instanței de fond este una incorectă în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate.

Sub un alt aspect, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele cererii de recurs, cu referire la faptul că prevederile normelor de drept procedural au fost aplicate eronat de către prima instanță, or, precum a fost stabilit, prima instanță a emis încheierea contrar prevederilor legale, astfel încât Colegiul conchide privind lipsa temeiurilor, care ar justifica menținerea încheierii emise de instanța de fond, fiind un act judecătoresc defectuos.

Reiterând motivele de fapt și de drept enunțate, statuând că instanța de fond eronat a restituit cererea de chemare în judecată în cauză, Colegiul civil conchide de a admite recursul declarat, a casa încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2025, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată și a restitui cauza spre rejudecare în instanța de fond, la faza primirii cererii de chemare în judecată, în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 423-424, 427 lit. b) și 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Motorniuc Aurel.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2025, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță și în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul Panov
Ana

Judecătorii

Bolocan

Elena

Vîșcu

Svetlana